

HÁRMAS-KÖRÖS

HITBUZGALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZOCIALPOLITIKAI FOLYÓIRAT

Előfizetési árak:

Negyedévre 20 fillér.
Megjelenik minden hónap 15-én.

Felolós szerkesztő:

Walthier György

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Endrőd, Széchenyi utca 2.

Hirdetéseket

kedvezményes feltételek mellett
közlünk.

A Szeretet

ünnepén

Sötét, vészteljes, komor időket élünk. Lázás tempóban folyik a fegyverkezés, elképzelhetetlen mennyiségben gyártják, gyűjtik a hadianyagokat, forradalmi összeesküvések, népmító uszítások veszélyeztetik államok alappilléreit, a spanyol véres testvérháborút felidézö vörös szovjet tüzcsövát készül vetni az egész Európára. Mindenki borzalommal, rettegve gondol a holnap szörnyüségére, százmilliókat pusztulásba, szenvedésbe vinni készülő rémségeire.

E gyászos idökben érezheti és értékelheti legjobban a világ-háboru vérzivataros iszonyúságaitól megcsömörlött ember, hogy az újabb megpróbáltatás még kiméletlenebb, még zordonabb borzalmaitól menekülésre nincs más ut, mint a napkeleti bölcsök zarándokutja a bethlehemí Kisdedhez, ahol a népek tüzhelyéből számüzött krisztusi béke és szeretet lecsendesíti, elsimitja a felforgatás és gyűlölet hömpölygő hullámain.

Jól mondotta Goethe, a németek nagy költője, hogy „a kultura haladjon csak beláthatatlan ösvényein, hívja létre nagy műveit az emberiség boldogulása érdekében, de ne gondolja, hogy a kereszténységet, a karácsonyüjtelkor világra jött Megváltó tanait tulszárnyalhatja.”

A tudomány, művészet, technika felhőkarcolókat, csodás palotákat emel, berendezi és felékesíti azokat a pompa és fényüzés minden kigondolható remekeivel, de hogy e királyi, tündérpalotákban a drága szönyegen boldog emberek, megelégedett lelkek lépkedjenek, azt más, mint a bethlehemí Kisded megcsinálni nem tudja.

Öntudatos elmék, nemesen dobogó szívek érzik a legnagyobbban, hogy a saját izlésük és igényük szerint berendezett világ minden kényelmével, ragyogásával és kincseivel gyakran sivár, üres, örömtelen, a végesség, elmulás bizonyos-

sága lidércként üli meg a végtelenség felé vágyó lelküket, s ezt nem elégíti ki sem rang, sem pénz, sem gyönyör, csak a Megváltó Jézus.

Mint lángoló tűzszlop a pusztában vándorló zsidóságnak, jelenti nekünk a szabadulás, az isteni közelség érzetét a Megváltó születésének napja: a Karácsony.

Az Isten kiáradó szeretetének nagy jószágát, a lelkeknek ebből fakadó édes békéjét és bensőséges nyugalomát érezteti, sejteli velünk a bethlehemí történet.

Az élet küzdelmes ösvényein bandukoló emberiségen önzetlenül könyörülő isteni szeretet és irgalomban a hozzánk való leereszkedésben megnyilatkozó végtelen alázatosságban-természetfölötti felszólítást kapott az ember, hogy szeretetet, békét, megértést, küzdelmeiben erőt és bátoritást, tehát az emberi élet legnagyobb értékét, a jászolyban fekvő isteni Gyermeektől nyerhet.

Ezért ünnepelnek palotákban és kunyhókban egyaránt, ezért oly kedves, hangulatos és fel-emelő ünnep az egész világon a Karácsony.

Az idő elfed, elpusztít, elfelejtet, eltemet, rombadönt mindent. Eggyel nem tudott mérközni és legyőzni, a bethlehemí Kisded isteni valóságát, áldozatos szeretetét, tanításának felülmulhatatlan erejét, szépségét és boldogítását. — Tizenkilenc század tanusítja ezt!

Az öröm és szabadulás diadalénekét zengték az Angyalok az első karácsony éjjelén, a hála, viszontszeretet, reménység és öntudatos hűség fohászat küldjük mi évről-évre az isteni Megváltóhoz, hogy áldásaival, kegyelmével védje, óvja és boldogítsa-békét és jobb életet sóvárgó népét. —y.—

Nemzetünk megbecsülése

Világraszóló ünnepélyes fogadtatásban részesítették Rómában és Bécsben csonka országunk kormányzóját: viléz nagybányai Horthy Miklóst.

A kitüntető figyelem és tüneményes ceremónia természetesen elsősorban Kormányzónk illusztris, történelmi jelentőségü egyéniségének és kormányzati bölcseségének szólt, de szétáradt a tüntető jellegü megbecsülés sugárkévéje az egész országra. a nemzet minden fiára is.

Az ötvenmillió olasz nemzet nagy királya ölelte keblére a kis csonka-ország vezérét, aki diadalmas tengeri ütközetekben félelmetes ellenfélnek mutatkozott be, de mint barát — a magyar őszinteség, hűség és áldozatos szeretet képviselőjeként — méltónak találtatott Európa egyik jelentős nagyhatalmának baráti szeretetére és kivételes megbecsülésére.

Olaszország nem feledte el, hogy amikor a félvilág megtámadta az abesszin-háboru miatt, Magyarország elsőnek állt mellé és erkölcsi erejét támasztotta alá baráti hűségével.

Azt is tudja Olaszország, legnagyobb fia: Mussolini nemrég jelentette ki, hogy Magyarország csonka-rabságába, kifosztottságába belenyugodni soha nem fog, a magyar népnek joga van biztos életfeltételeihez.

Örült a magyar nép, amikor elnyomottságában, koldus szegénységében baráti kéz nyult feléje és tápot adott álmainak — az elrablott országrészek és elszakított testvérek közeledő visszajutásának.

Várjuk az időt, amikor a genfi zöldsztálnál is kellő súlylyal és eredménnyel felhangzanak a baráti szavak a magyar revízió érdekében.

Adja Isten, hogy az új esztendő valóra váltsa reményeinket és vissza-adja régi boldogságát a sokat küzködő, szenvedő magyarságnak.

A TÖRVÉNYEK TŰZVONALÁBAN

Az elmúlt héten megütközve hallottuk a hírt, hogy Angolország királya: VIII. Edward lemondott trónjáról, mert az angol kormány — az országgyűlés óriási többségének támogatásával, továbbá az angol melléktartományok vezető államférfiai — a régi angol alkotmány értelmében megtagadták hozzájárulásokat ahhoz, hogy a király egy kétszer elvált asszonyt vegyen feleségül.

Érdekes tünet, hogy a régi hagyomány és törvény s a királyi tekintély védelmében az angol munkáspárt harcolt első sorban. Eltekintettek a király személyes népszerűségétől, a megkötni készülő házasság demokratikns jellegétől, szilárdan álltak a régi törvény és ősi hagyomány érvénye mellett.

Csak egyet nem értünk.

Angolországban is, akár csak nálunk és más európai országokban a szabadkőműves, liberális és szocialista irányzatok iktatták törvénykönyvükbe a polgári házasságot és ezzel együtt a polgári elválást is.

Azt is tudjuk, hogy mindezt a katolikus egyház krisztusi tanai, s a házasság szentségének felbonthatatlanságának megdöntése céljából.

E törvényeket mindenütt, tehát Angliában is szentesítették az áralkodók.

Ha tehát törvényes intézmény az eljárás, miért kifogásolták azt a királynál? Vagy csak az egyszerű embereket kötelezi az? Azoknak hiterkölcsi felfogása másként irányítható, mint a királyoké?

A király lemondott a világ leghatalmasabb trónjáról. Nem követte elődje: VIII. Henrik angol király példáját, aki — mert a pápa nem oldotta fel Isten előtt kötött felbonthatatlan házasságát, szakított ősei vallásával és egész népét az anglikán új egyházba kényszerítette. Most ugyanez az anglikán egyház vezetősége kiáltott vetőt az utódnak: a trónjáról lemondott Edward királynak. Ilyen fonákságokat produkál az emberi élet!

Katolikus Akció

A Pápa — a magyarokért!

A történelem ismétlődik. — Nemzetünk bölcsőjénél a katolikus Anyaszentegyház feje, Krisztus földi helytartója: a római Pápa állott, s amikor Krisztus aklába terelte a pogány magyarságot, ugyanakkor a szent Korona adományozásával független, szabad királysággá avatta országunkat.

Pár hónap előtt az ország fővárosában állították fel szobrát XI. Ince pápának, aki a protestáns Thaly Kálmán történetíró szerint is — a török-megszállás idejében — a legtöbbet tett hazánkért és annak fővárosának: Budavárának felszabadítása érdekében.

Most ismét örömhírrrel jött haza Rómából az ország kormányzója: Hortly Miklós. Az öt világrész több országa versenyzett azért, hogy a legnagyobb kitüntetést — az Eucharisztikus Világkongresszust a Szentséges Atyától megnyerjék, s a Pápa jószágos atyai szeme „Mária országa“ felé tekintett, s Biboros-Hercegprimásunk kéreimére 1938-ban, szent István apostoli királyunk halálának kilenzáz éves fordulóján Budapestet jelölte ki a kongresszus székhelyül.

Hogy mit jelent a pápai kegy, azt csak akkor tudja értékelni a magyarság, amikor végbe megy a világra szóló ünnepség.

Az Oltárszentségben jelenlevő Krisztus imadására a világ minden részéről száz és száz ezrek jönnek hazánkba. Világnemzetek előkelőségei és vezető egyéniségei vezetnek majd hozzánk népük hitvalló tömegeit.

A magyarságra-felekezeti különbség nélkül-óriási feladat, nagy munka vár. — Be kell bizonyítanunk az egész világ színe előtt, hogy itt a Duna-Tisza táján öntudatos, együttérző, élnitudo és akaró egységes nemzet él. Meg kell mutatnunk és meg kell szerezniünk jóindulatát a hozzánk érkező országok fiainak, hogy érdemesek vagyunk lámogatásukra és hazánk régi nagyságának visszaállítására. Soha ilyen alkalom nem kínálkozott, hogy feltárjuk hiterkölcsi, faji és kulturértékeinket az egész világ előtt.

Mit jelenthet az politikai és diplomáciai szempontból is, hogy heteken át a világ összes nagyobb ujságjai a magyar földön, Budapestben tartandó Eucharisztikus Kongresszus nagyszerű letöltéséről, s ezzel kapcsolatban az ország helyzeté-

ről, népének sajátosságairól, mostoha sorsáról, intézkedési váro nyomoruságos helyzetéről írják!

Eltelkintve attól, hogy anyagi szempontból mérhetetlen előnyt jelent az országunkba induló „népvándorlás“, a revízió érdekében is hihetetlen előreladást nyújthat.

Legyünk okosak, használjuk ki a kedvező alkalmat és legyünk hálásak nemzetünk jövőjéért: a magyarokat nagyon szerető Szentséges Atyához!

Zárt-lelkigyakorlat Endrődön

A mai anyagias, hitetlen világban november utolsó napjain megható, épületes jelenség vonta magára Endrőd község katolikus népének figyelmét.

Nyolcvan megietti koru, érdemes férfi vállalkozott a lelkipásztor felhívására, hogy három napig eivonulva az élet gondjaitól, bajaitól, vígságtól, köznapi munkától-foglalkozzék az élet legfontosabb kérdéseinek taglalásával és végül Krisztussal lelkükben, a kegyelem erejétől felverteve, bátran, öntudatosan álljanak újra be az élet nagy népszámába.

Páter Lovass Pál Jézustársasági Atya vállalta a lelkigyakorlat bensőséges, átalakító, művészi munkáját. Mindenkitől megérthető, fordulatos beszédekben irányította hallgatóinak figyelmét az ember végcéljára, a világ legnagyobb értékének: az emberi életnek megbecsülésére és helyes átélésére, az élet nagy kincsének: a halhatatlan lélek — Istenhez való szeretetteljes viszonyának elmélyítésére, s végeredményben a jobb, nemesebb, tökéletesebb ember kialakítására. Nagy figyelmet keltettek azon előadásai, amikor az embernek Istenhez, a családhoz és a társadalomhoz való viszonyát, kötelezettségeit ismertette. Krisztusi fény a homlokon, áldozatos munkaszeretet a szíven, a kegyelem ereje a lélek mélyén, öntudatos hitvalló élet a társadalomban adja a krisztusi ember igazi fajsúlyát és értékét.

A zárt-lelkigyakorlat végeztével a résztvevők hálásan köszönték meg a Fl. Páter sok fáradságát, de elismeréssel adóztak az egyházközségnek is, mely vagy anyagi áldozattal lehetővé tette a kitünően megrendezett és bizonyára eredményekben is értékes lelkigyakorlatot. — A Népházban elvezett 3 napos közös ebéd kitünő étlapja Nádhera Lászlóné fáradságos gondosságát dicséri.

Tartsunk nagykilencedet a gyermekekért!

A bethlehemi jászoiyból kiáradó öröm évezredek múlva is diadalmaskodik az élet sok-sok fájdalma és szenvedése fölött. Szüksége van reá felnőtteknek, ifjunak, gyermeknek, családnak, népeknek egyaránt. De mégis a gyermekek azok, akik Karácsony ünnepét legjobban várják, mert a kicsiny gyermeki szív legfőbb éltető eleme: a szeretet és ennek virága: az öröm.

Évek óta kevesebb ének köszönti a karácsonyi kis Jézust, kevesebb az öröm a karácsonyfa alatt, hiányoznak nemcsak az anyagi lehetőségek Jézus nevében ajándékozni, de hiányoznak a gyermekek seregei is, akik boldog örömmel köszöntenek a világ Megváltóját!

Sok családban száműzték a Jézusban való hitet, itt nem tudják, nem érzik a kicsinyek azt a rendkívül boldogító érzést, amelyet a Szent Szív kiáraszt magából.

Sok család, még magukat jó katolikusoknak tartó háztársak is nem akarják, hogy a család fejlődjék, s a házassági eskü súlyos sértésével, a szentségi élet sárbatiprásával megakadályozzák a gyermek fogamzását, születését, s azt, hogy a gyermek Jézus Szívén boldoggá legyen. Majd későn fájlatják Krisztus szavának mellőzését: „Aki egyet befogad az én legkisebb testvéreim közül, engem fogad be.“

Joakaratu hiveimtól kérem, hogy tartsanak nagykilencedet január első péntekjétől kilenc hónapig az a modern hűnökben sanyalódó katolikus magyar háztársak Istenhez térésért, az Isten áldásának megbecsüléséért, s azokért a szegény gyermekekért, akik hitetlen, istentelen környezetben nem ismerik, mert távollattják őket Krisztustól és Szent Szívének nagy ígéreteitől.

Az összes endrői hitbuzgalmi egyesületek tagjai — férfiak és nők egyaránt vegyenek részt a kisded Jézusnak bizonyára tessző „szeretet-ajlatosságban.“

Plebános.

SZT. ERZSÉBET ÜNNEPÉLY A KATH. NÉPHÁZBAN

Az endrői „Leányklub“, nov. 29-én tartotta hagyományos Szt. Erzsébet ünnepségét.

Háromszólamu női kar énekelte Harmat Artur kedves szt. Erzsébet énekét. Ezután Főtiszt. Páter Lovass Jézustársasági

sági atya beszélt mély lelkiséggel a felebaráti szeretet nagy szentjéről. Lelkes szavait a közönség érdeklődéssel hallgatta mindvégig, kedves előadását zugó taps jutalmazta.

Egy háromszólamu ének után „A hűvös persely“ című komoly darabban a leányklub egész gárdája vonult fel a színpadra, ahol mindannyian kedvesen mozogtak s legjobb tehetségüket adták szerepükbe.

„Jön a kőrő“ vigjáték minden mondatát nagy derűtséggel hallgatta a közönség.

A műsor megrendezésén sok munkával és szeretettel fáradozott özv. dr. Maác Jánosné polg. isk. tanárnő, kinek segítségére volt Magyary Anna, a polgári iskola új tanárnője.

Az énekszámokat Fölföldy Béla káplán tanította be.

A kedvesen szórakozó közönség a Népház mozi termét zsufolásig megtöltötte.

Szívgráda-avatás

December 8-án, a Szeplőtelen Fogantatás ünnepén az endrői elemi iskolák „Szent Imre Szívgrádjára“ ünnepélyes grádaavatást tartott a templomban. 245 kisfiu és kislány sorakozott fel a jelvény kitűzésére, hogy felajánlja magát az isteni Szív tiszteletének buzgó gyakorlására és terjesztésére.

Avatás után a polgári iskola előadó termében avatási ünnepélyt rendeztek a grádisták, melyen ügyes szereplésükkel s a grádaélet kedves intimitásainak bemutatásával szép erkölcsi sikert arattak az összegyűlt szülők és vendégek előtt.

Havi istentiszteleti sorrend:

Tanyai hiveink részére szentmiséket mondunk: december 20-án a polyákhalmi és varjasi, december 26-án a csejti, 27-én az öregkerti, január 10-én a tanítóföldi és öregkerti iskolákban.

December 31-én este 5 órakor hálaadó istentiszteletet tartunk.

Január 3-án és nyolcada alatt d. u. 3 órakor litániát mondunk Jézus szent nevének tiszteletére.

Az adventi gyóntatások minden reggel 6 órakor kezdődnek.

Ne felejtsék a hivek, hogy mivel tartoznak Megváltójuknak és halhatatlan lelkük megmentésének! — Karácsonyi öröm és béke csak abban a családban lesz, ahol a tiszta szivekben ott van és ott él a Krisztus is!

A légoptalomról

sok szó esett a közeli napokban a községben. Látni lehetett, hogy a községházán különböző és gyakori értekezletek folytak. Hallani lehetett különböző híreket, sőt felűtötte fejét imitt-amott a rémhírteljesítés is, mert küszöbönálló háborus veszedelemről is beszélték. Mindezekre való tekintettel szükségesnek mutatkozik, hogy a valóságról a lakosság helyesen tájékoztatva legyen s e célrt van hivatva szolgáltatni az alábbi közlemény.

Közismert dolog, hogy a modern technika csodája, repülőgép és léghajó, már a világháboru alatt bevonult a harci eszközök közé s a világháboru befejezte óta lefolyt harci tevékenységek (abesszin és spanyol háborúk) pedig döbbenetesen hebizonyították azt, hogy a harci repülő-járművek a legszörnyűbb harci tényezők csoportjában is első helyre kerültek. Ez a megállapítás azt jelenti hogy a háborus ténykedések a világháboru kitörése óta egy új és félelmetes veszéllyel gyarapodtak az egyéb és elég kegyetlen háborus veszélyeken (puska és ágyutüz, láng és bombavevő, éhség, betegség, stb.) kívül. Ez az új veszély a légi veszély, amely minden más, ismert, most is említett háborus veszedelmeknél sokkalta súlyosabb és borzalmasabb, mert míg a régi háborus veszélyek csak a közvetlen harcraálló katonai csoportokat fenyegette elsősorban és ezektől a mögöttes országrészek, hol a harcok nem folytak, viszonylagos nyugalomban mentesek voltak, addig a légi veszély nemcsak a hadrakelt seregeket, hanem a hadszíntérről távol fekvő békés lakosságot, elsőrangú szükségleteinket, előállító gyárakat, telepeket, vasutakat, hidakat, stb. súlyosan fenyegeti, veszélyeztetik. Sőt a légi veszély bárhol előbb bekövetkezhetik, mint a harcoló seregeknél, már csak azért is, hogy a katonai készülődéseket késleltesse, akadályozza.

Annak oka, hogy a légi veszély kiszámíthatatlan és hirtelen előállhat, kézenfekvően a modern légi járművek hallatlan gyorsaságában rejlik (400—500 km. óránkénti sebesség.)

A most említett rövid tényállásból az is következik, hogy a védekezés is kétféle. Az első a katonai védekezés, amikor a haderő ugyan olyan eszközökkel és módszerekkel védekezik a légi támadásokkal szemben, aminőket azok használnak, vagyis harcot — légi harcot — vívnak. Ezt hívjuk

légvédelemnek. Tehát a légvédelem szó katonai ténykedést jelent.

A másik a polgári lakosság védekezése a légi veszedelemmel szemben nem harci tevékenységgel, hanem megelőző, óvó rendszabályokkal védekezik s így főcélja a légi veszedelem káros hatásainak célszerű be rendezkedésekkel való elhárítása, de legalább is csökkentése és az okozott károk helyre állítása. Ezt a kizárólag polgári tevékenységgel hívjuk légoptalomnak.

Most tehát miről is van szó Endrődön s általában az országban.

Nem másról, mint a polgári légoptalomnak sürgős megszerzéséről azért, hogy készültségünk oka ne legyen helyrehozhatatlan károknak, melyek emberi életben és vagyonban a jövőben bekövetkezhetnek.

Sürgősnek mondom, nem azért mintha a háboru veszedelme áltana küszöbön, hanem azért, mert a világ minden nemzete ezeket az óvintézkedéseket már 8—10 évvel ezelőtt megtette s így nekünk minden okunk megvan arra, hogy siessünk és pótoljuk mindazt, amit szomszédos ellenségeink magatartása miatt előbb meg nem tethünk, miután a Kisántánt eddig még ezt sem engedte meg.

A légvédelem megszervezése tehát elkerülhetetlenül és parancsolólag szükséges teendő, mely nemcsak a közönség egyetemének, de minden egyes ember, asszony, gyerek létérdekeit szolgálja az élet és vagyonbiztonság szempontjából egyaránt. S hogy ezt sikeresen megteheszük, nem rémhírteljesítésre, hanem öntudatos fegyelmre, összetartásra és áldozatkészségre van szükség.

Mindezt minden egyes endrői lakostól joggal el is várja nemcsak a hatóság, hanem a közérdek is. Épen ezért előjáróban csak annyi a kérés mindenkihez, hogy a légoptalom ügyében kiadott felhívásoknak mindenki engedelmességedjen s hogy a január hóban a légoptalomról tartandó népművelési előadásokat mindenki szorgalmasan látogassa, ahol a legszükségesebb tudnivalókat elsajátíthatja. Ezek az előadások a kijelölt körökben egész január hóban folyni fognak.

Segíts magadon, az Isten is megsegít!

1936. december hó 12.

Harsányi László főjegyző.

Egyházközségi képviselőtestület választás

Az egyházközségi szabályzat szerint a hat év előtt választott rendes és három év előtt választott póttagok kerültek december 7-én választás alá.

Mivel az egyházközségi tanácstól összeállított hivatalos listán kívül más listát nem nyújtottak be, a választást vezető Kalmár Vince egyházközségi világi elnök a hivatalos-lista jelöltjeit, megválasztott egyházközségi képviselőtestületi tagoknak jelentette ki.

Az új tagok névsora:

Rendes-tagok:

Alapy Andor gyógyszerész, dr. Cseh József orvos, Dinya István esküdt, Gellai I. Mihály gazdálkodó (Bundás-sor), Hanyecz Frigyes (Kondoros tanya) gazdálkodó, Hunya Dénes gazdálkodó, Hunya Antal gazdálkodó, Iványi István gazdálkodó, ifj. Iványi Imre gazdálkodó, Kalmár Károly gazdálkodó, Kurilla Mihály gazdálkodó, Mészáros János gazdálkodó, Pintér Bálint gazdálkodó (Varjas), Szabó Frigyes gazdálkodó, Kovács Vince gazdálkodó, Szosznyák Rudolf gépész, Szulyó Miklós gazdálkodó, Szurovecz Gy. Pál gazdálkodó, D. Timár János gazdálkodó, Timár Menyhér szabó, D. Timár József gazdálkodó, Timár Elek csizmadia, Tóth G. János kertész, Ugrin Sándor gazdálkodó, Ugrin Á. József gazdálkodó, Uhrin Gáspár gazdálkodó, Uhrin Mátyás gazdálkodó, Varju J. Imre gazdálkodó, Varju Sándor gazdálkodó, Véha Vendel kovács.

Póttagok:

Timár G. Imre gazdálkodó, Varju J. Elek gazdálkodó, Csuvar Mihály csizmadia, Giricz János csizmadia, Timár Miklós gazdálkodó, Farkas József gazdálkodó, Varju Imre munkás (Kocsorhegy), Varga Mátyás gazdálkodó, Dinya I. Máté (Paskum), ifj. Gyuricza Imre gazdálkodó (Csejt), Varju Ferenc gazdálkodó (Csejt), Gubucz I. Imre gazdálkodó (Barjas), Szabó Mátyás gazdálkodó (Poly. h.), Hornok István munkás (Zrinyi-u.), Bula Gábor gazdálkodó (Paskum), Fekécs Sándor munkás (Öregkert), Fagyas Imre munkás (Forgács-u.), Kulik Imre gazdálkodó (Paskum), Timár Máté gazdálkodó (Poly. h.), Kihellár Vince iparos (Paskum.)

A megválasztott rendes tagok január 3-án eskütételre jönnek össze a tiszorai nagymisére. Figyelmeztetnek a tagok, hogy aki kellő igazolás nélkül az eskütételről elmarad, az elveszíti tagsági jogát.

„Nagyon is ismerlek Téged!”

Az indiánoknál történt. A kicsinyek elsőáldozásra készültek. Egyszer csak egy kis indián odaáll a misszionárius elé és azt mondja:

— Atyám, nagyon kérlek, engedj engem is a szentáldozáshoz!

— Kedves gyermekem, — felelte a misszionárius — te még nagyon kicsi vagy! Talán még az Úr Jézust sem ismered eléggé!

Mit tett a gyermek? Ezek a szavak nagyon szíven találtak. Fogta magát, bement a kápolnába és elpanaszolta fájdalmát az Úr Jézusnak:

— Drága Jézuskám! A missziós bácsi azt mondja, hogy én nem ismerlek Téged. Pedig én nagyon is ismerlek Téged Te vagy az élő Isten Fia. Betlehemben születél, Názáretben laktál, aztán, amikor a templomban maradtál, akkor a Szűzanya és Szent József megtaláltak Téged. Tízéneket apostolt választottál és sok csodát is műveltél. A kereszten meghaltál értünk, aztán harmadnapra feltámadtál. Látod, Jézuskám, mennyire ismerlek Téged! Légy oly jó és mondd meg a missziós bácsinak, hogy én nagyon is ismerlek Téged!

Ily bizalmasan beszélgetett a kicsi a Jézuskával, Közben észre sem vette, hogy a misszionárius is ott volt és mindent végighallgatott. Még aznap megkérdezte a kicsitől:

— Nos, mit mondtál Jézuskának?

— Atyám, én nagyon rosszat mondtam ám rólad!...

A misszionárius jóízűen nevetett s aztán azt mondta:

— Nos jól van, most már tudom, hogy ismered a Jézuskát, ezért te is a szentáldozáshoz járulhatsz.

A kicsi a boldogságtól nem tudta, mit tegyen. Örömeben fölkiáltott:

— Ugy érzem magam, hogy már az égben vagyok!...

Fiuk! Mennyire megszégyenít titeket ez a kis indián! Nektek megvan a lehetőség a havi, sőt a napi szentáldozáshoz is és ti talán még hávontként sem veszitek magatokhoz az Úr Jézust. Pedig Ő kitarja karját és vár titeket. Menjétek Hozzá gyakran, különösen most a fejlődő években, hogy sikeresen kerüszüljétek az úgynevezett „kamasz“ éveken! Az Úr Jézus megsegít titeket, csak bizzatok Bennel!

Harminchárom

ipartestület szünt meg a szegedi iparkamara területén. Az új ipartörvény-novella felhatalmazta az iparügyi minisztert, hogy az ipartestületi élet színvonalának fejlesztése érdekében egyes ipartestületeket összevonjon, illetve megszüntethessen. Az iparügyi minisztérium most az érdekeltség meghallgatása után a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara területén 33 ipartestületet szüntetett meg, illetve olvasztott be a nagyobb, járási ipartestületekbe. Békés megyében a békési, békéscsabai, endrői, gyulai, orosházi gyomai, szarvasi, szeghalmi és tótkomlói ipartestületek maradnak meg.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL

Főispánunk az endrődi karácsonyfa-ünnepélyen

Vitéz dr. Ricsóy-Uhlarik Béla Békésvármegye főispánja ismét fényes tanujelét adta szociális gondolkodásának és a szegény munkásnép iránti gyakran megmutatott szeretetének. —

Nincs egyetlen alkalom, hogy a főispán ne érdeklődne az endrődi munkásnép élet- és munka viszonyairól és közbenjárásával ne iparkodna kenyérhez juttatni szegényeinket. De azokról is atyai jószággal gondoskodik, akik nem tudják megkeresni a mindennapi kenyerüket. —

Az elmúlt aszályos esztendőben sok száz endrődi család áldotta főispánunk jószágát, mert közmunkák beállításával, a szegény gyermekek élelmezésének elősegítésével az éhezéstől mentette meg őket. —

Ezúttal 300 endrődi szegény iskolás gyermek kap ruhát és cipőt főispánunktól a karácsonyi ünnepek előtt.

A kiosztást végző községi szegényügyi bizottság a sok gyermekes családok szegény gyermekeit választotta ki, hogy az értékes segélyhez jussanak. December 17-én d. u. fél 3 óra karácsonyfa ünnepély keretében történt a ruhák és cipők kiosztása. —

Az ünnepségen megjelent Ricsóy-Uhlarik főispán is, akit Harsányi főjegyző üdvözölt kegyes jószágáért. — Majd az egyik apróság kért Jézuskától áldást és boldogságot a jó Főispán bácsira. A gyermekes karácsonyi éneke után a gyermekek szeretetsomaggal kezükben a templomba mentek, ahol imádkoztak jötevéjükért. A karácsonyfát Tüköry Jessy díszítette. De vezetése alatt szép munkát végzett a Női Liga és a Leányegyesület is a ruhák varrásával.

Csernus Mihály apátplebános a hála és hűséges szeretet viszonozására buzdította a segélyben részesült gyermekeket és azok szüleit. —

Halálozás. Eendrőd plebánosát súlyos csapás érte. — Kisöcse és keresztfia: ifj. Csernus Gáspár főgimnáziumi IV. osztályu tanuló, Csernus Gáspár debreceni tanár és kántor legidősebb fia, két hónapi betegkedés után december 5-én szentségekkel megerősített lelkét visszaadta Teremtőjének. A vonzó megjelenésű, kivételes tehetséggel megáldott jeles diákot községünkben is sokan jól ismerték, mert minden nyári szünetét itt töltötte az endrődi plebánián. — Temetése december 6-án ment végbe igen nagy részvét mellett. A gyászszertartást dr. Lindenberger János apostoli kormányzó végezte nagy segédlettel. — A Szent Szív boldogítsa!

Karácsonyi pásztorjátékot adnak elő Karácsony harmas ünnepén a szivgárdisták és a Levente-Egyesület műkedvelő gárdája. — Az előbbi az ünnep két első napján fél 4-kor a felhőttel előadása pedig dec. 26-án és 27-én este 7 órakor kezdődik. — Az előadások a Népközpont mozitermében lesznek. —

Dr. Temesváry Imrét a szeghalmi kerület képviselőjét a gyöngyösi kerület egyhangulag képviselőjévé választotta. Temesváry képviselő szeghalmi mandátumáról mondott le, s így ott december 27-én választanak új képviselőt. — Gratulálunk és irigykedünk a gyöngyösiekre, mert Temesváryban a vármegye egyik legkiválóbb képviselőjét veszítettük, aki kerületében rendkívül értékes intézményt és alkotásokat létesített, s a népnek is mindig segítő, jólelkű barátja volt. — Reméljük, hogy mielőbb köztünk látjuk!

Kigyulladt a csejti iskola.

Sulyos, emberéletet követelő szerencsétlenség történt a múlt héten a csejti iskolában.

Lesniczky István tanító az esti órákban tanította a pásztorjáték előadására készülő szereplőket. Az elmúlt csütörtökön még csak egy szereplő leányka volt jelen, amikor felrobbant a lámpa és meggyulladt az iskola belső berendezése. — De tüzet fogott a tanító, majd a menekülő leányka ruhája is. — Lesniczky tanító megőrizve lélekjelenlétét, künn nagy nehezen eloltotta meggyulladt ruháját, majd a leányka mentésére sietett, akit saját élete kockázatásával hurcolt ki az iskola lángbaborult előszobájából.

A sulyosan összeégett leányt: Földári Rózát még azon éjjel a szolnoki kórházba szállította Lesniczky, ahol őt is bekötötték. A leánykán azonban már segíteni nem lehetett. Hozzá tartozóinak és a csejti lakosság nagy szomorúságára nagy szenvedések között meghalt. Még inkább sulyosítja a szerencsétlenséget azon körülmény, hogy Lesniczky István is, akiről eleinte az volt a hír, hogy égési sebei nem veszélyesek, be kellett szállítani a gyulai közpórházba. Állapota sulyos. Az egész község nagy részvéttel érdeklődik a nagybeteg tanító állapota iránt. —

Békésvármegye kisgyűlése december 15-én tartott gyűlésén tárgyalta a vármegye községeknek folyó ügyeit. Nyolc endrődi tárgy is előadásra került, s valamennyi jóváhagyást nyert. — A kisgyűlés tagjai, sőt az Alispán ur is csodálkozásuknak adtak kifejezést, hogy ezúttal egyetlen tárgy sem volt fellebbezve! Ezután már így lesz, mondta mosolyogva Csernus apátplebános.

Új szépirodalmi folyóirat indult meg Kunszentmártonban Molnár István szerkesztésében. Előfizetési díj egy évre 3.20 pengő. — Előfizetéseket továbbít Bartha András. (Öregkert).

A „Katholikus Népházban” egy újlethelyiség azonnali kiadó. —

Békésvármegye Törvényhatósági Iskolánkülső Népnevelési Bizottsága f. évi november hó 25-én tartotta őszi közgyűlését Gyulán, a Vármegyháza kis tanácstermében, vitéz dr. Márky Barna alispán, elnök, elnökléte alatt, a bizottsági tagok szép érdeklődése mellett. A közgyűlésen megjelent vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispán is. Tantó József titkár részletesen ismertette elsősorban az 1935/36. tanévi Munkatervet. Számokba összesűrítve a vármegye 2 m. városánál 28 községénél és cca 390 egységénél eddig bejelentettek 6049 népműv. és közműv. előadást, 208 műsoros előadást, 233 műkedvelői előadást, 102 közművelődési rádió előadást, 232 alkalmi ünnepséget, 524 mesedélutánt, 32 tanulmányi kirándulást, 34 népművelési hangversenyt, 300 újságolvasási órát, 10 analfabéta tanfolyamot 710 óraszámmal, 13 alapismeretterjesztő tanfolyamot 804 óraszámmal, 16 népműv. és közműv. tanfolyamot 884 óraszámmal, 9 művészeti és kedélyképző tanfolyamot 578 óraszámmal, 1 térfi jellemképző tanfolyamot 14 óraszámmal, 39 nőnevelési és női jellemképző tanfolyamot 1922 óraszámmal, 3 egészségügyi tanfolyamot 112 óraszámmal, 25 gazdasági tanfolyamot 1080 óraszámmal, 5 háziipari tanfolyamot 284 óraszámmal. 2 idegennyelvi tanfolyamot 140 óraszámmal, 4 ügyességi tanfolyamot 236 óraszámmal. A bizottság köszönetet szavazott a útkárnak elismerést érdemlő munkájáért.

Az endrődi Egységes Munkás-Ötthon mirhói székházát a gyomai OKH-től megvásárolta az endrődi róm. kath. Egyházközség. Az épület a kora tavasszal nagy latározáson és átalakításon megy keresztül. — Kap egy újabb nagytermet, ahol a Zöldkereszt ebédtetési akciót helyezik el. — Ugyanez népművelési előadások tartására is alkalmas lesz. —

Megjelenik az árak ellenőrzéséről szóló rendelet Bor nemiségi Géza kereskedelmi és iparügyi miniszter a napokban teszi közzé rendeletét, mely szigorúan ellenőrzi az ipari és kereskedelmi cikkek árait, s két hónapig terjedő elzárással és 8000 pengő maximális büntetéssel sújta az árdrágítókat. — Az ünnepek előtt életbelépő rendelet széles hatáskörrel felruházott „árelemző bizottságra” bizza az árak ellenőrzését. —

„Nem jó az embernek egyedül lenni”. Kiss László 70 éves romonyai gazda, aki családjától különváltan, a szőlőjében lakott, még csütörtökön leesett a pince lépcsőjén. Kitorpte a jobb lábát és hármennyre erőlködött, nem tudott felkapaszkodni a pincéből. Egyik gyermeke vasárnap találta reá, de a három nap alatt az éhségtől, szomjúságtól, fájdalomtól teljesen kimerült és halálosan átfázott. Az orvosok már nem tudtak segíteni rajta, kedden temették.

14.6 millió pengő kiviteli többlettel zárult a múlt hónapban kiviteli forgalmunk.

Hétfőn jelent meg a Statisztikai Hivatal kimutatása külkereskedelmi forgalmunk november havi alakulásáról. E szerint a múlt hónapban a behozatal értéke 36.0 millió pengő volt (az előző év november hónapban 43.2 millió pengő), a kiviteli értéke pedig 50.6 (53.7) millió pengő, az e havi külkereskedelmi mérleg tehát 14.6 (10,5) millió pengő kiviteli többlettel zárult. Az 1936. év első tizenegy hónapjában behozatalunk értéke 394.4 (349.5) millió pengőt, kiviteli érték pedig 457.2 (405.6) millió pengőt tett. A külkereskedelmi mérleg az 1935. év január—november hónapjainak 51.1 millió pengős aktívumával szemben a folyó év megfelelő időszakában 62.8 millió pengős kiviteli többletet mutat.

A január—november havi behozatalban az előző év megfelelő időszakához képest nagy mértékben emelkedett a nyers, valamint a bárdolt és fűrészelt fa, a nyers ásványolaj, a nyers pamut, a papírosanyag, továbbá a gépek és készülékek forgalma, viszont nagyobb csökkenést mutat a nyers- és fésültgyapju és gyapjufonál behozatala. Kiviteli cikkek közül nagymértékben emelkedett a búza, a friss gyümölcs, a szarvasmarha, a lóhere- és lucernamag, a friss vaj, a kikészített prémibőr és a vasúti kocsik forgalma, viszont nagyobb mértékben csökkent a disznósír és szalonna, a leölt baromfi és a villamosgépek és készülékek kiviteli.

Cigányasszonyok vakmerő rablótámadása. Vakmerő rablótámadás történt Keresztespuszta közelében. Kolompár Julia és Kolompár Mária cigányasszonyok megállították a szekeren hazafelé tartó Szondi Sándor gazdát és cigarettát kértek tőle. A gazda leszállt, hogy előkeresse dohányját, mire az egyik cigányasszony lekapta a kocsit oldalán lógó fejszét és azzal fenyegetve a gazdát pénzt követelte. Szondi szorult helyzetében odaadta minden pénzét, mire a cigányasszonyok felugrottak a kocsira és a lovak közé csapva elrobogtak. A gazda csak órák múltán tudta megtalálni kocsiját. A csendőrség elfogta a két cigányasszonyt, akiket a pécsi törvényszék vizsgálóbírája előzetes letartóztatásba helyezte.

A Nemzeti Egység-pártjának győzelme

Mint múlt számunkban írtuk, november 23-án tüzte ki dr. Sorbán Jenő főszolgabíró az endrődi képviselőtestületi tag-választást. — A község 5 körzete 10 rendes és 5 póttagot választott. —

A választások előtt Sorbán dr. főbíró és Harsányi László főjegyző ismételt megkísérelték, hogy a párt-politika kizárásával a hazafiasan gondolkodó polgári és munkáselemek közös listán induljanak a választáson. — A felajánlott egyezmény 50—50 százalékos volt. —

A független kisgazdapárt és szociáldemokrata pártokhoz tartozó egyesületek vezetői konokul elutasították a barátságos megegyezést, kijelentették, hogy külön listával indulnak, sőt a választásokra lehvitták a kerület képviselőjét: Kasnya Bélát is. —

Kasnya három napot töltött a községben, mely idő alatt csaknem az összes egyesületet bejárta. — Pártja nagy lehangolásra készült, az endrődi nép óriási többsége azonban nem állott kötélnek és hátat fordított Kasnyaéknek. — Neki a képviselő nemcsak akkor kell, amikor választás van, hanem akkor is, amikor ügyesbajos dolgaiban a képviselő segítségére van szüksége. —

A legerősebb mérközés az első kerületben volt. — Itt a Kisgazda-Kör, a Kasnya-féle Kisgazda-Kör, a gyomavégi Polgári-Társulat és Demokrata-Munkáskör állottak szemben az Ipartestületből, Katolikus Kisgazda-Körből és Egyeséges Munkas-Onthon tagjaiból alakult egységes-blokkal. —

Az első kerület lakosainak zömét iparosok és munkások alkotják. — Kasnya-pártja itt összesen 96 szavazatot, míg az egységesfront közel 300 szavazatot kapott.

Végeredményben az egységes lista jelöltjei közül 8 rendes és 4 póttag, Kasnyaék táborából 2 rendes és 1 póttag került be a képviselőtestületbe.

A megválasztott képviselőtestületi tagok nevei:

I. kerület: Dinya Vilmos iparos-Hornok István munkás, póttag: Gyuricza Imre munkás.

II. kerület: Mészáros János kisgazda, — Giricz Mihály munkás, póttag: Salamon Lajos munkás.

III. kerület: Vaszkó József és Hornok János kisgazda, póttag: Timár István munkás. (Kasnya-pártiak.)

IV. kerület: Fülöp János és Timár A. Imre kisgazdák, póttag: Fülöp József kisgazda.

V. kerület: Lesniczky István tanító és Varju Elek kisgazda, póttag: Kulik Vendel kisgazda. —

Az új képviselőtestület 53 tagja közül 38 a NEP-hez tartozik. —

Előjárók választása Endrődön.

A községi képviselőtestület — dr. Sorbán Jenő főszolgabíró elnöklésével december hó 12-én tartott közgyűlésén (a november hó 23-án választott tagokkal) új jálakult, majd tisztújító-székké változva megejtette a jelölést az előjárói tisztségekre. A választóközönség közfelkiáltással választott. A községi bírói tisztségre a főszolgabíró Timár Imre jelenlegi bírót, Varju József és Kalmár Imre gazdálkodókat jelölte. A választók nagy lelkesedéssel Kalmár Imrét, a Nemzeti Egység I. kerületi elnökét választották meg.

Szótöbbséggel megválasztott előjárósági tagok lettek:

Albíró: Hunya A. István, gazga: Kovács Sándor, pénztáros: Farkas Mihály, közgyám: Uhrin Lajos, I. esküdt: Farkasinszki Lajos, II. esküdt: Szurovecz György, III. esküdt: Gellai Imre, IV. esküdt: Fagyas Imre, V. esküdt: Fülöp János, VI. esküdt: Dinya István.

A választás megejtése után elnöklő főszolgabíró üdvözölte az új előjáróságot Isten áldását kérte működésükre és komoly intelemben hívta fel őket fontos megbízatásuk lelkiismeretes betöltésére. Majd Harsányi László főjegyző és Csernus Mihály apátplebános lelkesítette harmonikus, összefogó munkára az előjáróságot, akiknek nevében Kalmár Imre községi bíró köszönte meg a főszolgabíró kitüntető figyelmét, s a választók bizalmát, amit lelkiismeretes működésükkel fognak meghálálni. Az új előjáróság 1937. január hó 1-én foglalja el hivatalát.

CSONKA-MAGYARORSZÁG ANYAKÖNYVI ADATAI A FOLYÓ ÉV II. NEGYEDÉRŐL

Élveszületés volt 44.792 (Majdnem ugyanannyit megakadályoztak a szülésben!). Halálozás 31.988. — A természetes szaporodás összesen 12.804 — (Még soha 3 hónap alatt ilyen kevés nem volt!) Házasságot kötött 18.624 pár. — Ebből egyvállású volt 14.690-, vegyes vallású 3934. — Reverzálissal esküdött 1799-, anélkül 2135 pár. —

Az egyes vallások vesztesége és nyeresége —: róm. kath. egyház veszített 22-t, nyert 244 párt. gör. kath. 27 párt, református veszített 148-at és nyert 62-t, evangélikus veszített 58-at, nyert 17-et, gör. kel. veszített 33-at, unitárius veszített 1-et, izraelita veszített 85 párt. —

A két nagyobb protestáns egyház közötti reverzális mérleg a reformátusok javára hajlik, 42 reverzálisból 23 a református, 19 az evangélikus egyház javára köttetett.

A hivatalos adatok szomorúan tárják fel a család válságát a gyermekek születési számának óriási csökkenésével nemcsak a városokban, de a falvakban is.

T e r e f e r e

Mirhói: Dicséretessék az Ur szent neve.

Többiek: Mindörökké.

Gyomavégi: Későn keltél fel öcsém, már éppen indulni akarunk a lemplomba. Talán nagyon kifáradtál a korteskedésbe, ozi el aludtál?

Mirhói: Hátha nem is aludtam el, de merl biztosan tudtam, hogy birizálnak kendtek, azért jöttem lassan fölfelé.

Varjasi: Birizgál a nyavalya. Bánjuk is mink, hogy hol tartod az eszed és mit csinálsz?

Mirhói: Hál szó, ami szó, nekem muszály volt odatartani. A képviselő választáskor együtt voltunk Máté sógorral, most azt mondják, hogy lejön a képviselő és minden körzetben mi győzünk. Nem szerettem volna a bukópárral tartani, megaztán egy kis napidijra is számot tartottam, így hál velük dolgoztam.

Peresi: Hallottuk, hogy keveset aludtatok az utolsó napokban, szörnyen jártatok a falut benn is, meg künn a lányákon is.

Mirhói: Hál bizony bejártuk a falu minden láját. Az emberek azonban nagyon furcsán viselkedtek. Amikor megüzentük, hogy ebben, vagy abban a körben programmal a képviselő, nagy számban összejöttek, meg is hallgatták, de bizony nem igen szóllak sem jól, sem rosszal. A képviselő ur azt hitte, hogy meggyurta a magyarokat mindenütt, de akik ismerik az endrődi észjárást, azok kezdtek félni. Mertha az endrődi nép hallgat és nem helyesel, az azt jelenti, hogy megtiszteli a szónokot, de nem megy utána. Hál így jártunk.

Zugi: Bizony úgy volt az endrődi nép a képviselő ur szavalatával és ígéréteivel, miut az egyszeri gyerek az apjával, aki azt ígérte neki, hogy ha jól sikerül a vizsga, vesz neki egy biciklit. — A gyerek azonban így vágott vissza, hogy „ismerem én már az ilyen ígéreteleket. Tavaly azt ígérted Apám, hogy ha jól vizsgázom, új ruhát veszel, ozi még máig sem kaptam meg“. A képviselő ur is sok szépet ígért a képviselő-választás idején, de még nem láttunk semmit belőle. Hál mi sem hiszünk.

Varjasi: Hál az igaz-e, hogy a nagy körben a választás győzelmére már lakomára is készültek a három lárs-kaszinó bevonásával. Ugy hallatszoll, hogy minden ellenzéki kisgazda-jelölt egy-egy birkát ad, ozi mihelyt kihirdelik, a győzelmet Kasnya listeleteré bankettel rendeznek. — Az mondják, hogy Pál meslér malacol ígért.

Zugi: Én nem tudom, hogy mi igaz a dologból, de mintha úgy jártak volna, mint az egyszeri háziüznéző ifjuember. — Kassára utazott, hogy ott feleségül kérje a Stern Sárll. Amikor meglárgyalla, az anyagi körülményeket, s a hozomány nagyságát is, telefonált az apjához, hogy mitévő legyen? — Mennyit adnak vele, kérdezte az apa? — Ötvenezrel — felelte a fiu. — Kézpénz vagy ingallan? tudakozódott az apa. — Váltó és ingóság, adta meg a felvilágosítást a fiu. — Vissza azonnal, apa! áldást nem adok, ennél többet kapsz az illeni Swarcz Rébivel is. — Hál itt is visszakoztak a bankettel. Két hirmondó nem érdemelte meg. Kasnya a választás végén mindjárt szép csendben el is távozott.

Páskumi: Én úgy hallottam, hogy az öregkerlekben, a Hangyában egy kis áldomás mégis volt.

Községközi: No akkor úgy teltek, mint az egyszeri skót-ember. Haldoklott szegény, s az összegyűlt rokonságnak azt hagyta, hogy emlékére a természet előtti és után is igyanak meg egy-egy kupica pálinkát. Nem kell magyaráznom, hogy a skótok olyan fősfények, hogy a lencsél háromszor is meglőznék. — A rokonság nem volt elragadtatva a bő halott-lortól, de azért azt mondták, hogy „meglesszük“. A haldokló skót akkor felült az ágyában és elhaló hangon azt mondta: Helyes. De mivel én már akkor aligha leszek abban a helyzetben, hogy a reám eső két pohár pálinkát megihassam, ne hogy összevevesszelek rajja, hát már most megiszom. Így történelte a Kasnya-pártiak áldomás-ivása is. —

Varjasi: Pedig de sok reményt fűzött néhány nagyralőrő atyafi a választás sikeréhez. Hál nem is lett volna rossz egy kis előjárósági listeleldij. A képviselőtestület azonban egyiknek az ajánlását sem fogadta el.

Zugi: Ugy voltunk, mint az egyszeri ember a fiával. Haragosan végignézelt rajja, s így szóllt: Fiam, te megint vállól hamisítottál. — Én apám? honnan veszsz ilyet, mondta méltatlankodva a fiu. Onnan —, hogy tintás az ujjad. — A községközán végre valahára békés, eredményes munkára, s nem veszekedő, kortespénzért frontot változtató legényekre van szükség. — Komoly, jószándéku emberek kerültek be. Reméljük, hogy nem lesz velük baj.

Peresi: Adja Isten, hogy úgy legyen. Egyszer már itt az ideje, hogy elmaradjanak az örökös marakodások. Ugy hiszem, ha a vezetők békében élnek, a nép is jobban megbecsüli és követi őket. — Ezt kérjük falunk érdekében a karácsonyi Jézuskától. (Ellávoznak).

A földmunkavállaló szövetkezetek

erőteljes kiépítését sürgeti a Mezőgazdasági Kamara. — Lehetetlen állapot az, mondja az indoklás, hogy a kubikusoknak gyakran többszáz kilométert kell megtenniük gyalogszerrel, hogy munkához jussanak. Az is előfordul, hogy hiábavaló a nagy fáradság, mert amíg a munkahelyhez érnek, addigra mások foglalják el a munkahelyet. — A szövetkezetek támogatásával és közmunkák vállalatbaadásánál előnyben való részesítéssel érhető el az, hogy munkásokat csak oda hívnak, ahol tényleg munka van, s ahol tisztességes munkabért fizetnek.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara

régóta sürgette az OFB földek és FAKSZ-házak ügyeinek végző rendezését is. — A kormány elé terjesztett tervezet a kataszteri tisztajövedelem kulcsának és ennek alapulvételével a földreformföldök árának méltányos leszállítását és a FAKSZ-kölcsönök 25 százalékos csökkentését sürgeti. Mint olvassuk, a Kamara előterjesztését a kormány megértéssel fogadta, s a kívánatos intézkedés hamarosan megtörténik.

Hirek a gabonapiacról.

A múlt hét utolsó napján a gabonapiac forgalma megcsappant. A szállítók inkább a határállomásokon vásároltak elsőrendű minőségű búzát. — Budapesten a 80 kilós tiszavideki búzáért 18.80—19 pengőft fizettek. Gyomára szállítva 17—17.20 fillért kínáltak a kereskedők métermázsánként prima búzáért. —

A tengeri piacon erős javulást remélnek annak hírére, hogy Németország nagy mennyiségű tengeri vásárlásra kötelezte magát a jövő év februárjában.

Csökkentették a gyapju alapárát.

A Gyapjubecslő Bizottság a középminőségű merinógyapju árát 2.14 fillérről 2.10 pengőre szállította le. —

Baromfi

bevitelünk Angliába október hóban 64 százalékkal csökkent. Ugyanakkor Lengyelországa 88 százalékaival emelkedett. —

Tatarozási kedvezmények.

Az építőipar és a vele összefüggő iparágak nagy izgalommal várták az új építkezések ideiglenes házadómentességének meghosszabbítását. A most érvényben levő rendelet nevezetesen úgy intézkedik, hogy csak azok az új házak kaphatnak ideiglenes házadómentességet, amelyek az idén december 31-ig tető alá kerülnek és legkésőbb jövő év július 31-ig beköltözhető állapotba helyeztetnek.

Az idén, az év végén a tatarozási adókedvezmények érvényessége is lejár, erről azonban Darányi miniszterelnök programbeszédében már megemlékezett és kilátásba helyezte a tatarozási adókedvezmények meghosszabbítását. Miután azonban az ideiglenes házadómentesség kedvezményének meghosszabbításáról a miniszterelnök nem nyilatkozott, az építőiparban nagy lett az izgalom és a pénzügyminisztériumot állandóan újabb és újabb beadványokkal ostromolták.

Ennek az izgalomnak vetett véget az a szakértekezlet, amelyet Jakab Oszkár pénzügyi államtitkár elnöklésével tartottak a pénzügyminisztériumban az átalakítási és tatarozási adókedvezmények meghosszabbítása ügyében. Jakab államtitkár közölte, hogy a tatarozási adókedvezményt a jövő évre is fenntartják, de csak az eddigi keretek között. Bejelentette, hogy az új tatarozási rendelet, amely a mostaninál jóval áttekinthetőbb lesz, már a napokban kiadásra kerül és közölte azt is, hogy az új építkezéseknél biztosított ideiglenes házadómentességről szóló rendeletet a pénzügyminisztérium még a tél folyamán meghosszabbítja.

Az államtitkárnak ez a bejelentése, amelyet az érdekeltek igen nagy tetszéssel fogadtak, megszüntette az izgalmat, mert az adókedvezmény biztosítja a munkaalkalmak folyamatoságát.

Allatárak.

Németországba tovább tart a „hasított sertések” szállítása, amely körülmény a sertésárak emelkedését eredményezték. Az elmúlt napokban szedett sertésekért — páronként 250—260 kg. — 103-105 fillért fizettek a ferencvárosi sertésvásáron. — A Küllkereskedelmi Hivatal most közli, hogy Németországgal újabb 10.000 drb. hasított sertésre jött létre megállapodás. — November 25-től december 5-ig 130 yaggon hasított sertést szállítottak ki Németországba. — A helyi árak minőség szerint 90—100 fillér között mozognak. —

A múlt heti borjuvásáron is 2—3 fillérral emelkedtek az árak. Prima borju 106—112, másodrendű 100—105, silány 92—98 filléres áron kelt. —

„És ki hozta létre ezeket?...”

Amikor a nagy Napoleon a híres egyiptomi hadjáratra ment egy este vezérkarával együtt hajójuknak fedélzetén ült. Fellettük a csillagos ég ragyogott.

A tisztek beszélgettek és tréfáltak. Többek között a vallást is gunyolták. Napoleon egy ideig csak hallgatta őket, de aztán így szólott hozzájuk:

— Uraim, tőlem beszélhetnek, amit akarnak. De mondják meg nekem, — és ekkor kezével fel, a csillagos égre mutatott — ki alkotta ezeket ott fent?

A tisztek szégyenkezve hallgattak el. Könnyű dolog Istent és a vallást gunyolni, de Isten és a vallás szava nélkül nem tud az ember az élet és világ nagy kérdéseire kimeríthető választ adni.

A vallásgunyoló hóhér vége.

New Orleans nevű amerikai államnak közismert embere volt a hóhéra. 73 éves volt ez az állami ítéletvégrehajtó és több mint 40 éven keresztül végezte szörnyű kötelességét. Ez alatt az idő alatt 33 férfit és egy nőt végzett ki. Arról is híres volt, hogy kevés nálánál nyakasabb gunyolója volt arrafelé a vallásnak.

„Nézem, szokta mondani, hogy miként száll el az állítólagos lélek a gonosztevőből, de még egyszer sem láttam. Valószínűleg csak mesebeszéd ez a lélekről szóló tanítás.”

Most azonban súlyos beteg lett az öreg hóhér. Nem tréfált többé és nem gunyolódott, hanem mereven nézett maga elé. Végül aztán megszólalt és papot kért.

— Hivjátok gyorsan a papot, — mondotta — mégis csak nekik van igazuk! Gyónni akarok!

Az Isten azonban annak, aki egy életen keresztül gunyolta őt, nem adta meg a megtérés kegyelmét. Az öreg hóhér elvesztette eszméletét, még mielőtt a pap megérkezett volna és az már csak holtan találta.

Ura Ábrahámnak...

*Ura Ábrahámnak,
Jaj, de megkínóztál engem.
Pedig szolgál-kézzelem
Mindig zsoldúraid vertem.*

*Bűnbe tértem tán el...?
— Én is ember-féreg voltam,
De ellened, Isten —
Duhajkedva nem daloltam.*

*Imaházad hírsén
Igdéd titkát fejtettem.
Nem volt, aki Téged,
Uram, — mint én úgy keressen.*

*Láttam, hogy előttem
Tündöklök el véres arcod,
Záporozó csókod,
Uram, nem hullt, - másnak tartod?*

*Kis cseléded mégis
Oltáraid körül strázsál, —
Áldásoddal, Istenem
Már ne várjál, jaj, ne várjál...!
Bartha András.*

HIRDETÉSEK

Endrőd—Gyomai Takarékpénztár R. T. Endrőd

Fióköntézet: Gyoma. Telefon: Endrőd 2. Folyósít rövidlejáratú mezőgazdasági kölcsönöket. Elfogad felmondás nélküli betéteket a legmagasabb kamattal mellett.

Egy jókarban lévő ebédülő olcsó áron eladó. Endrőd, Király u. 11.

Kedvező fizetési feltételek mellett eladó a Nagypéres dűlőben 8 kisholdföld, Décspáskumon 2000 négyszögöl, Dávid dűlőben 2340 négyszögöl szántó. Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békéscsaba Kereskedelmi Banknál.

Otthonának Családjának Magának

Orát Ékszer
több évi felelősséggel
GRUBER
órástól

Mezőtur-Endrőd

Az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár Rt. mindenféle gabonanevelő magas piaci áron vásárol.

Remek Karácsonyi és Újévi AJÁNDÉKTÁRGYAK
TAUBER
MEZŐTUR
Gimnáziummal szemben
Alapítva — 1897 — évben.

A Katolikus Népszövetség Temetkezési Segítőpénztára

utján mindenki könnyíthet az elhalálozás miatt jelentkező gondon, megnyugvást szerezhet magának és családjának Iratkozzék be tagul.

Tagfelvétel és a díjak befizetése az Endrőd—Gyomai Takarékpénztár Rt.-nél Endrődön.

Tag lehet minden 14—65 év közötti egyén.
Orvosi vizsgálat nincsen! Legkisebb havi díj 50 fillér.

„Az Egyházmegyei Hatóság 1238/1934. számú engedélyével.”

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

Walthier György

Nyomatott a „Hungária” könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felelős ügyvezető: Tékét Sándor.